

KONKURRENSVERKET	
2015-04-30	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

SÖKANDE

EAAB, Ekman & Angerstig AB, 556791-5573
Box 1112
751 41 Uppsala

MOTPARTER

1. Enköpings kommun

Ombud: Advokat Maria Pedersen och biträdande jurist Camilla Nilsson
Advokatfirman Pedersen AB
Box 3462
103 69 Stockholm

2. Erlandsson Bygg i Öst AB, 556792-0516

Ombud: Advokat Martin Vildhede
Setterwalls Advokatbyrå AB
Box 11235
404 25 Göteborg

SAKEN

Offentlig upphandling

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

BAKGRUND

Enköpings kommun har genomfört en upphandling av totalentreprenad avseende utbyggnad och renovering av Nordiahallen i Grillby (TF2014/1216). Upphandlingen har genomförts i form av förenklat förfarande och anbudet med lägst pris skulle antas. Den 26 januari 2015 beslutade kommunen att tilldela Erlandsson Bygg i Öst AB (Erlandsson) kontraktet.

YRKANDEN M.M.

EAAB, Ekman & Angerstig AB (bolaget) ansöker om överprövning av upphandlingen och anför i huvudsak följande till stöd för sin talan. Kommunen har brutit mot de regler som gäller vid upphandling inom ramen för lagen (2007:1019) om offentlig upphandling (LOU). Detta har skadat bolaget genom att det borde blivit tilldelat kontraktet.

Erlandssons anbud ska uteslutas då det har minst tre brister. Inget certifikat är bifogat anbudet som stipuleras under punkten 4.6 i anbudsformuläret. Det dokument Erlandsson har bifogat är en offert från en brunnsborrhare och inte något certifikat.

Erlandsson anger att företaget är certifierade enligt ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 och OHAS 18001:2007. Så är inte fallet. Detta innebär ett osant intygande vilket ska leda till att anbudet utesluts.

Enligt anbudsformuläret punkten 4.3 ska anbudsgivare ange två uppdrag som är pågående eller slutförda under de senaste fem åren. I förfrågningsunderlagets referensblankett punkten 7.2 framgår med tydlighet att efterfrågad tidsangivelse inte angivits i anbudet från Erlandsson.

Kommunen anser att ansökan ska avslås och anför i huvudsak följande. Aktuell upphandling har skett i enlighet med LOU och kommunen har under upphandlingens alla faser iakttagit samtliga grundläggande principer i 1 kap. 9 § LOU. Bolaget kan därmed inte lida eller riskera att lida skada härav.

Erlandssons anbud uppfyller samtliga ställda skall-krav. Syftet med efterfrågat certifikat är att säkerställa att anbudsgivaren innehar en borrentreprenör som för sitt verksamhetsområde är certifierad, enligt VS-beskrivning. Det ställs däremot inte något krav på vilken typ av certifikat som ska bifogas anbudet. Erlandsson har med sitt anbud bifogat ett intyg benämnt "offert på energiborrning", där det går att utläsa att Erlandsson innehar en borrentreprenör som för sitt verksamhetsområde är certifierad, enligt VS-beskrivning. Av intyget går det dels att utläsa ett specifikt certifikatnummer (Sitac nr 0503/05) dels att brunnsborraren är medlem i GEOTEC samt SVEP. Erlandsson har därigenom uppfyllt ställda krav.

Det är riktigt att Erlandssons anbud inte får tolkas på annat sätt än att Erlandsson är certifierade enligt ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 och OHAS 18001:2007. Något annat har bolaget heller inte visat. Oaktat detta kan konstateras att vare sig LOU, förarbetena till lagen eller praxis ger stöd för att en upphandlande myndighet är skyldig att kontrollera att lämnade uppgifter i sig är riktiga när omständigheterna i det enskilda fallet inte ger anledning att ifrågasätta riktigheten i uppgifterna (se t.ex. Kammarrätten i Göteborgs dom den 18 december 2009 i mål nr 4904-09 och dom den 15 juli 2011 i mål nr 6417-10 m.fl.). Kommunen har således saknat skäl för att utesluta Erlandsson från utvärderingen på den grunden.

Bolaget synes vilja göra gällande att kommunen skulle ha diskvalificerat Erlandssons anbud enbart på den grunden att Erlandsson inte angett specifika årtal beträffande referensuppdragen, trots att Erlandsson genom

bl.a. sanningsförsäkran intygat att referensuppdragen de facto är utförda under de senaste fem åren. En sådan åtgärd skulle emellertid varken vara lämplig, effektiv eller nödvändig för att åstadkomma det uppgivna syftet, dvs. att kommunen ska kunna säkerställa att Erlandsson har tillräckligt med yrkesmässig kapacitet/erfarenhet att utföra uppdraget. Att diskvalificera en anbudsgivare enbart på den grunden skulle stå i strid med proportionalitetsprincipen i 1 kap. 9 § LOU.

Bolaget ger in ett utdrag från hemsidan www.certifiering.nu och anför bl.a. följande. Vid en sökning i det register som finns upprättat över ISO-certifierade företag återfinns inte Erlandsson. Däremot återfinns moderbolaget i förteckningen. Dock är det inte moderbolaget som är anbudsgivare och inget specifikt samarbetsavtal är upprättat där Erlandsson åberopar moderbolagets tekniska kapacitet enligt 11 kap. 12 § LOU.

Kommunen ger in ett samarbetsavtal mellan Erlandsson (dotterbolag) och Erlandsson bygg AB (moderbolag) undertecknat den 10 mars 2015 och anför bl.a. följande: Det är ostridigt att Erlandssons moderbolag är certifierade enligt ISO. Moderbolaget har tillhandahållit ett åtagande för att visa att Erlandsson kommer att förfoga över nödvändiga resurser när kontraktet ska fullgöras. Erlandsson har därför uppfyllt kravet.

Erlandsson anser att ansökan ska avslås och anför i huvudsak följande. Vad bolaget anfört bestrids i sin helhet. Såsom kommunen anfört uppfyller de samtliga uppställda krav i upphandlingen. Vad gäller påstådd brist angående krav avseende certifikat har de bifogat ett intyg av vilket följer att företaget har en borrentreprenör som för sitt verksamhetsområde är certifierad enligt VS-beskrivning. Kravet är således uppfyllt. Vad gäller påstådd brist angående osant intygande är det ostridigt att företagets moderbolag är certifierade enligt ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 och OHAS 18001:2007. Eftersom de åberopat sitt moderbolags kapacitet enligt

11 kap. 12 § LOU är den lämnade uppgiften angående certifiering således riktig. Att moderbolagets kapacitet återopats först sedan bolaget påtalat förhållandet saknar i sammanhanget betydelse. Därtill ska framhållas att företaget givetvis hela tiden uppfyllt aktuellt krav på att "arbeta enligt ett kvalitetsledningssystem eller vara kvalificerad enligt ISO 9001 eller motsvarande", sedan de liksom moderbolaget i praktiken dels arbetar enligt ett kvalitetsledningssystem, dels följer de kravstandarder och principer som följer av ISO 9001. De uppfyller således även det aktuella kravet ensamt. Vad slutligen gäller påstådd brist angående underlåtelse av angivande av datum på referensprojekt, skulle det strida mot proportionalitetsprincipen att utesluta deras anbud enbart på den grunden att de inte angett exakta årtal för de aktuella referensuppdragen.

DOMSKÄL

Förvaltningsrätten har att pröva om det finns skäl att ingripa mot kommunens upphandling med anledning av vad bolaget anfört.

Enligt 16 kap. 6 § LOU ska rätten besluta om ingripande mot upphandlingen om upphandlande myndighet har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet ska iakttas.

Av de administrativa föreskrifterna avsnitt AFB.22 framgår att förfrågningsunderlaget består av bl.a. anbudshandlingar i form av kopia av Elektroniskt formulär (handling 5.1). Av avsnitt AFB.51 framgår att

prövning av anbudsgivare kommer att ske med avseende på krav som framgår i handling 5.1 samt att de bevis som entreprenören bifogar anbudet och som uppvisar att entreprenören uppfyller kraven finns angivna i samma handling.

Bolaget gör gällande att Erlandssons anbud inte uppfyllt kravet på certifikat i punkten 4.6 i anbudsförslaget (handling 5.1).

I punkten 4.6 "Krav på certifiering" anges att borring ska utföras av en för sitt verksamhetsområde certifierad borrentreprenör, enligt VS-beskrivningen. Certifikat bifogas.

Förvaltningsrätten konstaterar att det av punkten 4.6 inte närmare går att utläsa vilken typ av certifikat som efterfrågas. Enligt kommunen visar det av Erlandsson bifogade dokumentet att Erlandsson innehar en borrentreprenör som för sitt verksamhetsområde är certifierad. Bolaget har inte visat annat. Förvaltningsrätten gör därvid bedömningen att Erlandssons anbud uppfyller kravet på certifiering i punkten 4.6. Det saknas därför skäl för att utesluta Erlandsson på den grunden.

Bolaget gör även gällande att Erlandsson inte uppfyllt kravet på i referensblanketten efterfrågad tidsangivelse.

I anbudsförslaget punkten 4.3 "Yrkesmässig kapacitet" anges bl.a. att anbudsgivare ska ha yrkesmässig kapacitet/erfarenhet att fullgöra uppdraget. Anbudsgivaren ska ha erfarenhet av minst två liknande uppdrag. Som bevis ska följande bifogas anbudet: Ange två relevanta och liknande uppdrag, pågående eller slutförda, under de senaste fem åren. Av förteckningen ska framgå namn på beställare, kontaktperson med telefon och e-post, typ av uppdrag och år som det är utfört.

Det är ostridigt att Erlandsson lämnat uppgifter gällande två referensuppdrag men inte specificerat under vilket år respektive uppdrag är utfört. Frågan är således om det innebär att Erlandsson borde ha uteslutits från upphandlingen.

Av likabehandlingsprincipen följer att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt sätt. En följd av denna princip är att alla anbudsgivare som huvudregel måste uppfylla samtliga obligatoriska krav i en upphandling för att kvalificera sig till en vidare utvärdering. Ett anbud ska dock inte förkastas om detta skulle vara oproportionerligt. Proportionalitetsprincipen innebär i detta sammanhang att den uppgift som medför diskvalificering måste vara relevant för upphandlingen och rimligen inte vara av oväsentlig betydelse (jfr Kammarrätten i Stockholms dom den 27 juni 2014 i mål nr 1547-14 och Kammarrätten i Jönköpings dom den 18 augusti 2014 i mål nr 897-14).

Utgångspunkten i det aktuella referensformuläret är att redovisade uppdrag ska vara pågående eller slutförda under de senaste fem åren. Att så även är fallet har Erlandsson intygat genom att på heder och samvete försäkra att lämnade uppgifter i anbudet är korrekta. Att trots detta utesluta Erlandsson på den grunden att leverantören inte angett vilket år de redovisade uppdragen har pågått eller slutförts skulle enligt förvaltningsrättens mening innebära en i sammanhanget oproportionerlig åtgärd. Det finns därmed inte heller skäl att utesluta Erlandsson på den grunden.

Bolaget gör slutligen gällande att Erlandssons uppgift om certifiering i anbudsformuläret punkten 5.1 "Kvalitetsredovisning" innebär ett osant intygande och att detta ska leda till att anbudet utesluts.

I punkten 5.1 anges följande. Anbudsgivare ska arbeta enligt ett kvalitetsledningssystem eller vara kvalitetscertifierade enligt ISO 9001

eller motsvarande. Är ni certifierade enligt någon standard? Ange vilken i kommentarsfältet.

Erlandsson har kommenterat punkten 5.1 och uppgett att företaget är certifierade enligt ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 och OHAS 18001:2007.

Bolaget anför att Erlandsson inte finns med i upprättat register över ISO-certifierade företag. Varken kommunen eller Erlandsson har invänt mot bolagets påstående i denna del, varför det enligt förvaltningsrättens mening numera får anses klarlagt att Erlandsson på egen hand inte är certifierade enligt ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 och OHAS 18001:2007.

Kommunen har hos förvaltningsrätten åberopat ett samarbetsavtal mellan Erlandsson och dess moderbolag Erlandsson Bygg AB och anført att moderbolaget har tillhandahållit ett åtagande för att visa att Erlandsson kommer att förfoga över nödvändiga resurser när kontraktet ska fullgöras.

a. Samarbetsavtalet är undertecknat den 10 mars 2015, det vill säga efter sista anbudsdag som var den 12 januari 2015.

Enligt 11 kap. 12 § LOU får en leverantör vid behov och när det gäller ett visst kontrakt åberopa andra företags ekonomiska, tekniska och yrkesmässiga kapacitet. Leverantören ska genom att tillhandahålla ett åtagande från företagen i fråga eller på annat sätt visa att leverantören kommer att förfoga över nödvändiga resurser när kontraktet ska fullgöras.

I anbudsföreläret punkten 4.4 "Åberopa andra företags kapacitet" anges bl.a. att om anbudsgivaren åberopar andra företags ekonomiska, tekniska eller yrkesmässiga kapacitet för att uppfylla ställda krav, så ska anbudsgivaren visa i anbudet att denne förfogar över nödvändiga resurser under kontraktperioden. Som bevis på att kravet uppfylls ska skriftligt

åtagande av den andre parten just för detta kontrakts fullgörande bifogas anbudet.

Förvaltningsrätten konstaterar att det således direkt ur förfrågningsunderlaget går att utläsa ett krav på att den leverantör som avser åberopa annat företags kapacitet i anbudet ska visa att den förfogar över nödvändiga resurser under kontraktperioden. Mot denna bakgrund anser förvaltningsrätten att åberopat samarbetsavtal skulle ha kommit in till kommunen innan anbudstidens utgång.

Erlandsson anför dock att företaget hela tiden ensamt uppfyllt kravet på att "arbeta enligt ett kvalitetsledningssystem eller vara kvalificerad enligt ISO 9001 eller motsvarande". Förvaltningsrätten konstaterar att Erlandsson i anbudsformuläret punkten 3.2 "Uppfyller krav" har intygat att de uppfyller samtliga ställda ska-krav och att Erlandsson under punkten 4.4 "Åberopa andra företags kapacitet" har uppgett att de uppfyller kraven inom sin egen organisation. Bolaget har inte invänt mot detta. Enligt förvaltningsrättens mening är annat därmed inte visat än att Erlandsson ensamt uppfyllt kravet i punkten 5.1.

Det som kvarstår för förvaltningsrätten att pröva är således om den omständigheten att Erlandsson, i anbudet lämnat felaktiga uppgifter om företagets certifiering, innebär att de borde ha uteslutits från upphandlingen.

I 10 kap. 2 § första stycket LOU anges att en leverantör får uteslutas från att delta i en upphandling bl.a. om leverantören i något väsentligt hänseende har låtit bli att lämna begärda upplysningar eller lämnat felaktiga upplysningar som begärts med stöd av bestämmelserna i 10 eller 11 kap. LOU. Bestämmelsen är således fakultativ, dvs. den ger den upphandlande myndigheten en möjlighet, men inte en skyldighet, att

utesluta en leverantör från upphandlingen. Det har inte heller kommit fram att kommunen, vid tidpunkten för kvalificeringen av anbuden, haft anledning att ifrågasätta Erlandssons uppgifter i denna del. Mot bakgrund av att Erlandsson numera, genom ett samarbetsavtal med dess moderbolag, innehar certifiering enligt ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 och OHAS 18001:2007 anser förvaltningsrätten att en uteslutning i efterhand inte skulle vara en proportionerlig åtgärd. Det saknas således skäl att ingripa mot upphandlingen även på den grunden.

Bolaget har sammanfattningsvis inte visat att kommunen agerat i strid med LOU eller de gemenskapsrättsliga principerna genom att tilldela Erlandsson kontrakt i upphandlingen. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU).

Karl Rahm

förvaltningsrättsfiskal

Målet har handlagts av föredraganden Petra Hedin.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

